

Sjøfolkenes innsats

Taler

Haakon 7

Dato

9 april 1942

Sted

Den norske sjømannskirke,
Liverpool

1 Jeg må si at det er et merkelig treff at jeg nettopp i dag møter så mange norske sjøfolk som trofast har satt livet inn for fedrelandet. Dere fulgte alle villig de instruksjoner som ble gitt av den norske regjering om å gå til alliert havn - om å fortsette å seile. Jeg føler trang til å takke alle for den innsats dere har gjort.

5

Vi vet alle hva vi føler for hjem og fedreland. Men i fredens dager er det kanskje ikke alltid vi fullt ut skjønner hva det betyr for oss. Først den 9. april 1940 gikk disse ordenes sanne mening opp for oss.

10 Fullstendig umotivert overfalt tyskerne oss. Regjeringen besluttet å forsvare landet. Vi må medgi at vi var dårlig forberedt. Vi var ikke mobilisert. Allikevel tok vi kampen opp mot overfallsmennene. Vi kjempet til vanns, til lands og i luften med de midler vi hadde til vår rådighet. Vi håpet også på hjelp fra de allierte. Det lyktes også til en viss grad. Men på grunn av begivenhetene
15 annetsteds måtte til slutt kampen oppgis.

Vi stod da overfor en ny alvorlig bestemmelse. Skulle vi gi opp nå - eller skulle vi forsøke å komme ut av landet og fortsette kampen. Vi valte å fortsette. Og her var det handelsflåten kom til å spille en kolossal rolle.

20

Den norske sjømannsstands innsats har vært stor, ja uvurderlig. Jeg har det inntrykk at våre allierte mer og mer innser det og anerkjenner det. Sjøfolkenes stille kamp står det kanskje ikke den samme utvortes glans om som de andre våpenarters, men den er like meget en kamp i første linje, like betydningsfull,
25 like farlig.

Men samtidig som vi anerkjenner denne sjøfolkenes og de andre våpenarters stigende innsats i kampen utenfor Norge, følger vi i stigende beundring og

30 respekt den kampen som utkjempes i Norge. Også den er i dag en kamp i første
linje, ofte en kamp på liv og død, alltid en kamp på sinn og nerver - og en
ubevæpnet og forsvarsløs befolknings kamp. Derfor spør jeg ofte meg selv om
ikke denne kampen er enda farligere og mer beundringsverdig enn den som
kjempes her ute - med våpen i hånd. I hvert fall, den kan ikke annet enn å gi oss
35 ny kraft og ny vilje til å kjempe videre.

Vi har nylig sett hvordan hele vår pretestand og lærerstand åpent og ærlig har
nektet å oppdra vår ungdom i den nazistiske tankegang. For oss som står
utenfor, synes det så liketil å ta en slik bestemmelse. Men tenk på hva de hjemme
40 står overfor, hva de har å velge mellom i denne kamp mot tyrannene - frihet eller
innesperring, kanskje liv eller død.

Når vi ser det i øynene, vokser vår respekt for dem enda mer.

45 For oss som kjemper utenfor landet, kan det bare være en kraftig spore å være
vitne til denne ånd. Det styrker oss i vår tro på at det norske folk ikke vil la seg
kue - men at det skal lykkes snart igjen å oppleve Norge som et fritt land.

Kilde

50 W. P. Sommerfeldt (red.): Hans Majestet Kong Haakon VII Taler 1905-1946. Oslo, 1947, s. 53-54.

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/sjofolkenes-innsats>

55

60

65